

Рецензия

от

проф. д-р Свилен Райчев

на дисертационен труд за присъждане
на образователна и научна степен „доктор”

на

Янг Чанг

на тема:

„ИСТОРИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА СТИЛА БЕЛКАНТО И ИЗПОЛЗВАНЕТО МУ ПРИ ВОКАЛНИ ИЗПЪЛНЕНИЯ НА РАЗЛИЧНИ ЕЗИЦИ“

Научен ръководител: проф. д-р Тони Шекерджиева-Новак

Янг Чанг е родена на 23 май 1994 г, в Сюйчжоу, провинция Цзянсу, Китай. Завършила бакалавърска степен в Китайския университет за медии и магистратура в Музикалната академия в Рим, Италия. Солистка в Операта в Чунцин, Китай.

Участвала е в множество оперни продукции и концерти:

„Stabat Mater“ на Росини, ролята на Флора в операта „Травиата“ на Верди, „Магнификат“ и „Глория“ на Вивалди, ролята на Кармен от едноименната опера на Бизе - музикален сезон 2018-2019 във Витербо, мецосопрановата партия на Девета симфония на Бетовен, участва в оригинални китайски национални опери „Идваща по течението на реката чиста вода“ и „Когато

прахът се уталожил“ в ролите на Хан Юининг и Съпругата на Туси. Участвала е също в „Nabucco“, „Suor Angelica“, „Lucia di Lammermoor“ и други опери.

Награди от певчески конкурси:

- Първа награда на II национален музикален конкурс „Трофей град Джулианова“
- Първа награда на 13-ия и 14-ия китайски музикален конкурс Golden Bell за оперно пеене
- Трета награда на Международния оперен конкурс в Ню Йорк, 2020 г.
- Специална награда на първия конкурс „Класическа китайска песен“

От 2021 г. е докторант редовна форма, платено обучение в професионално направление 8.3 „Музикално и танцово изкуство“, докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“ към катедра „Класическо и поп-джаз изпълнителско изкуство“ при АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив.

Отчислена е с право на защита на дисертационен труд със заповед №РД-27- 085 от 25.06.2024 г.

Дисертационният труд е обсъден и предложен за публична защита на заседание на Катедра „Класическо и поп и джаз изпълнителско изкуство“ към АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“, гр. Пловдив, състояло се през юни 2024 г.

Дисертационният труд съдържа общо 180 страници, които включват Увод, Три глави с подраздели, Заключение, Библиография, Приносни моменти, Приложения и Списък на научните публикации по темата на изследването. Обхваща различни аспекти на пеенето в стил белканто, като включва общо 71 различни източника. Изследва историческото развитие на стила Белканто и приложението му във вокални изпълнения на различни езици, като се фокусира специално върху италиански, руски и китайски композиции.

Основната цел, която си поставя този труд е да проследи еволюцията и адаптацията на Белканто в различни културни контексти, изучавайки неговото влияние и интеграция в тези разнообразни традиции. Изследването разширява нашето разбиране за вокални техники, което е полезно за изпълнители и преподаватели в класическата и съвременната

опера. Чрез сравнителен анализ на приложението на Белканто в различни езикови контексти може да се запълни съществуваща празнина в научните изследвания, като се увеличи разбирането на академичната общност за вокално образование и межкултурна комуникация. Дисертацията е новаторско изследване на различната употреба на техниката белканто с оглед на характерните особености на различните езици.

В отделните части на дисертацията са изтъкнати и изведени принципите и трудностите при решаване на конкретните задачи при изпълнение в стила “Белканто”.

Първа глава разглежда произхода и ранното развитие на вокалното изкуство и значението на музикалното образование в Древна Гърция и Рим и посочва, че операта произлиза от древногръцката и римската театрална традиция, която комбинира поезия, музика и танц. Религиозната и светската музика изиграват значителна роля за все по-изразената самостоятелност на музиката, но авторката обръща специално внимание на ролята на Ренесанса и следващите епохи за несъмненото съзряване на вокалното изкуство и неговото разпространяване и се поставя все по-силен акцент върху прецизността на вокалната техника.

Втора глава е “Техники на вокализация при белканто.” Подчертано е водещото място на усвояване и контролиране техниката на певческото дишане и процеса на гласопроизвеждане, оптимално използване на резонаторите и правилната артикулация. Разгледани са различните аспекти за постигане и усъвършенстване на вокалната техника, особено легатото и колоратурите. Обърнато е внимание и на хигиената на гласовия апарат и използването на съвременната медицина и рехабилитационни технологии за възстановяване и намаляване на риска от увреждания, като е подчертан индивидуалния подход при всеки певец. В края на главата авторката обобщава, че използването и усъвършенстването на техниките на белкантото активно влияят на повишаване на качеството на интерпретация на вокалната музика и изграждането на правдив художествен образ.

Трета глава “Приложение на белканто във вокални музикални произведения на различни езици - италиански, руски и китайски”. Тази глава сравнява, изучава и задълбочено изследва приложението на техниката Белканто в вокални произведения на различни езици, като се фокусира основно върху италиански, руски и китайски език. Чрез сравнителен анализ са направени обстойни характеристики на фонетичната структура на произношението на гласните и съгласните в трите езика.

Различните фонетични характеристики и езикови структури оказват дълбоко влияние върху приложението на техниката Белканто. Чрез анализа на италиански, руски и китайски вокални произведения, дисертантката подчертава общите черти и особености на техниката Белканто в различните езици и предлага съответните методи за обучение и технически насоки. Тези изследвания не само обогатяват теоретичната основа на техниката Белканто, но и предоставят ценни насоки за вокалното образование и изпълнителската практика.

Съвсем естествено, с оглед произхода на авторката вниманието ѝ е съсредоточено повече върху историческите корени и стиловите характеристики на развитието на белкантото в Китай, което под влиянието на западното музикално образование и културния обмен постепенно въвежда белканто техниката и я интегрира в местната музикална култура и се комбинира с елементи от традиционната китайска музика. Цитирам: *“Музикантите опитват да използват белканто техниката за изпълнение на китайски народни песни и революционни песни, като запазват характеристиките на белканто, но ги адаптират към естетическите предпочитания на китайската публика.”* стр. 32 от автореферата.

Янг Чанг обобщава причините, поради които международният обмен между Китай и Европа е добре развит: първо, това се дължи на активното насърчаване на музикалната култура и обmena от страна на китайското правителство и правителствата на европейските страни; второ, това се дължи на активното участие на професионални артистични групи, музикални академии и други институции, както и на медиите. Културният обмен е най-добрият начин културата да се отвори и развива.

В заключението е направен опит за обобщение на проблематиката и извеждане на приносните моменти в текста. Изследването се фокусира върху това как стилът Белканто е бил приет и адаптиран от артисти и образователи в различни страни, за да отговори на културните и езикови особености на всяка страна.

Дисертационния труд е аналитичен размисъл на авторката върху традициите в европейската и китайската вокална музика в стил Белканто и върху това как младите хора трябва да се подготвят за изпълнение на произведения в този стил. Дисертационния труд е много полезен и ще бъде

полезен за младите хора, които се обучават на този вид изкуство. Чрез анализ на конкретни примери, дисертацията разглежда как певците адаптират техниките си, за да отговорят на езиковите особености.

Така представената дисертация обогатява нашата научна литература и може да послужи със своите идеи за нови научни разработки, също и като ценно указание в полза както за певците и инструменталистите, които започват своя творчески път с намерения да покорят световните сцени, така и за техните педагози.

Трудът има ярко изразен приложен характер. В този смисъл той се явява естествена връзка с миналото и перспективното развитие както на европейската така и на китайската вокална музика. Изследването разкрива как стилът Белканто се е адаптирал и еволюирал в различни културни и музикални традиции и как този стил е повлиял на вокалното образование и изпълнителското изкуство в различни страни.

Напълно съм съгласен с изведените от авторката приноси на дисертационния труд.

Дисертантката има и необходимите научни публикации по темата.

Като заключение искам да кажа, че трудът притежава необходимите приносни качества на дисертация за придобиване на образователната и научна степен „доктор”

Убеден съм, че дисертационния труд на Янг Чанг има приносен характер, както в теоретичен така и в приложен смисъл. С цялостната си дейност и приноси кандидатката отговаря на изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор”.

Проф. д-р Свилен Райчев